

Lieta C-209/03

The Queen pēc lūguma, ko iesniedza ***Dany Bidar***,
pret

***London Borough of Ealing un
Secretary of State for Education and Skills***

[*High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division
(Administrative Court)* lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu]

Eiropas Savienības pilsonība — EKL 12. un 18. pants — Atbalsts, ko studentiem
piešķir subsidēta aizdevuma veidā — Norma, kas nosaka šāda aizdevuma piešķiršanu
tikai valsts teritorijā pastāvīgi dzīvojošiem studentiem

Ģenerāladvokāta L. A. Hēlhuda [*L. A. Geelhoed*] secinājumi, sniegti 2004. gada
11. novembrī I - 2122
Tiesas spriedums (virspalāta) 2005. gada 15. martā I - 2151

Sprieduma kopsavilkums

1. EK līgums — Piemērošanas joma saistībā ar jebkādas diskriminācijas aizliegumu
pilsonības dēļ — Atbalsts, kas piešķirts studentiem uzturēšanās izdevumu segšanai —

Iekļaušana — Valsts tiesiskais regulējums, kas nosaka šāda aizdevuma piešķiršanu tikai valsts teritorijā pastāvīgi dzīvojošiem studentiem — Neiespējamība, ka studentus, kas ir citas dalībvalsts pilsoņi, varētu uzskatīt par pastāvīgi dzīvojošiem Apvienotajā Karalistē — Nepieļaujamība

(EKL 12. pants)

2. *Prejudiciāli jautājumi — Interpretācija — Interpretējošu spriedumu iedarbība laikā — Atpakaļejošs spēks — Tiesas noteikts ierobežojums — Nosacījumi — Sprieduma finansiālo seku nozīme attiecīgajai dalībvalstij — Neizšķirīgs kritērijs*

(EKL 234. pants)

1. Atbalsts — vai tas būtu subsidētu aizdevumu, vai stipendiju veidā —, ko piešķir studentiem, kuri likumīgi uzturas uzņemtajā dalībvalstī, un kas paredzēts uzturēšanās izdevumu segšanai, ietilpst Liguma piemērošanas jomā saistībā ar diskriminācijas aizliegumu, kas noteikts EK līguma 12. panta pirmajā daļā.

Protams, ir leģitīmi, ka dalībvalsts piešķir šādu atbalstu tikai studentiem, kas ir pierādījuši zināmu integrācijas pakāpi minētās valsts sabiedrībā. Tomēr tā nevar prasīt, lai attiecīgie studenti pierāda, ka tiem ir saikne ar šīs dalībvalsts darba tirgu. Savukārt to, ka pastāv zināma integrācijas pakāpe, var pamatot ar konstatējumu, ka attiecīgais students zināmu laiku ir uzturējies uzņemtajā dalībvalstī.

Šī norma ir interpretējama tādējādi, ka tā iestājas pret tādu valsts tiesisko regulējumu, kas studentiem dod tiesības uz šādu atbalstu tikai tad, ja tie pastāvīgi dzīvo uzņemtajā dalībvalstī, pilnībā izslēdzot iespēju, ka citas dalībvalsts pilsonis kā students varētu iegūt šeit pastāvīgi dzīvojošas personas statusu, kaut arī šis pilsonis likumīgi uzturas uzņemtajā dalībvalstī un tur ir mācījies būtisku vidusskolas [mācību laika] daļu, un tādējādi ir izveidojis reālu saikni ar šīs valsts sabiedrību.

Tomēr, izslēdzot jebkādu iespēju citas dalībvalsts pilsonim kā studentam iegūt šajā valstī pastāvīgi dzīvojošas personas statusu, minētais regulējums liedz šādam pilsonim, neatkarīgi no viņa reālās integrācijas pakāpes, jebkādu iespēju izmantot tiesības uz atbalstu un tādējādi liedz

viņam turpināt mācības ar tādiem pašiem nosacījumiem kā minētās valsts pilsonim, kas atrodas tādā pašā situācijā.

(sal. ar 48., 57.–59., 61.–63. punktu un rezolutīvās daļas 1) un 2) punktu)

2. Tiesas sniegtā Kopienų tiesību normas interpretācija aprobežojas ar paskaidrojumiem un precizējumiem par šīs normas nozīmi un piemērojamību, kā šī norma bija jāuztver un jāpiemēro kopš brīža, kad tā stājās spēkā. No tā izriet, ka šādi interpretētu normu tiesnesis var piemērot un viņam tā ir jāpiemēro attiecībā uz tiesiskām attiecībām, kas radušās un nodibinājušās pirms sprie-

duma pasludināšanas attiecībā uz lūgumu sniegt interpretāciju, ja turklāt ir izpildīti nosacījumi, kas ļauj kompetentajās tiesās uzsākt prāvu par minētās normas piemērošanu. Tikai izņēmuma gadījumos, piemērojot vispārējo tiesiskās noteiktības principu, kas raksturīgs Kopienų tiesību sistēmai, Tiesa var būt spiesta ierobežot iespēju jebkurai ieinteresētajai personai atsaukties uz Tiesas interpretēto normu, apstrīdot labā ticībā nodibinātas tiesiskās attiecības. Finansiālās sekas, kas var rasties dalībvalstij sakarā ar prejudiciālu nolēmumu, nav pietiekams pamats ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā.

(sal. ar 66.–68. punktu un rezolutīvās daļas 3) punktu)